

Michał Gruba

1886-1939

ppor. Wojska Polskiego
Powstaniec Wielkopolski
działacz społeczny i patriotyczny

Biuro Komitetu Krzyża i Medalu Niepodległości
Warszawa, Al. Ujazdowskie 1.

KWESTIONARIUSZ dla otrzymania dyplomu i legitymacji.

Biuro Komitetu wysła dyplom wraz z odznaczeniem i legitymacją po otrzymaniu od odznaczonego wypełnionego własnoręcznie i czytelnie kwestionariusza.

Leg. Nr 35576 24/26441 Nazwisko Gruba pseud. Tersław
O ile zamężna — nazwisko rodowe Tersław
Imię Michał
Zawód rolnik
Data urodzenia (dzień, miesiąc, rok) 14.V. 1886
Imiona rodziców Michał Gruba
Nazwisko rodowe matki Szanta
Miejsce urodzenia:
Miasto Puzdrowski Młyn
Wieś "
Gmina Tieratowice
Powiat Kartuski
Województwo Pomorskie

Zarządzenie P. R.
z dn. 7 CZER 1938 193... r.

Urodził się 14 maja 1886 r. w Puzdrowskim Młynie w pow. kartuskim. Ukończył siedem klas szkoły ludowej i dwa lata szkoły rolniczej. W czasie I wojny światowej został powołany do armii niemieckiej i walczył na froncie zachodnim w oddziałach artyleryjskich. Ze względu na szerzenie polskich idei i marzeń o niepodległości, został aresztowany przez żandarmerię wojskową pod zarzutem szpiegostwa. Szpiegostwa jednak mu nie udowodniono, więc wszystko skończyło się na przeniesieniu do innej jednostki. Po zakończeniu wojny wrócił do Puzdrowskiego Młyna i tam zaangażował się w działalność na

placówkę Organizacji Wojskowej Pomorza, której został komendantem. W ramach OWP rekrutował ochotników i wysyłał ich do oddziałów powstańczych. Ponadto gromadził znaczne ilości broni i przekazywał ją do powstania. Nie mogąc doczekać się sygnału do walki dla Pomorza, wyruszył na czele utworzonego przez siebie batalionu do Poznania, gdzie oddał się do dyspozycji dowództwa Dywizji Pomorskiej. W sierpniu 1920 r. został skierowany do Szkoły Podoficerów Piechoty Dywizji Pomorskiej w Bydgoszczy, a następnie do Wielkopolskiej Szkoły Podchorążych piechoty. 5 grudnia 1920 r. otrzymał awans na podchorążego, a 1 kwietnia 1921 r. na podporucznika. Służył w 56. pp jako oficer taboru oraz dowódca oddziału sztabowego. 10 listopada 1922 r. przeszedł do rezerwy.

Michał Gruba w opinii przełożonych był „bardzo obowiązkowy, karny, pilny, samodzielny, akuraty, bardzo chętny, skromny oficer, taktowny, uczynny, lubiany przez kolegów... będąc sam wzorem obowiązkowości, wpływa bardzo dostatnio na swoich podwładnych”.

Po zakończeniu służby wojskowej w 1924 r. ożenił się i zamieszkał w Grzybowskim Młynie pod Kościerzyną, gdzie uruchomił młyn oraz tartak. W dwudziestoleciu międzywojennym był członkiem zarządu kościerskiego koła (przez pewien czas także komendantem) Związku Weteranów Powstań Narodowych i należał do Związku Oficerów Rezerwy WP. Był też radnym powiatu kościerskiego, radnym gminy Kościerzyna - wieś oraz od 1938 r. radnym Sejmiku Województwa Pomorskiego z ramienia Stronnictwa Narodowego. Aktywnie działał w Pomorskim Towarzystwie Rolniczym i był członkiem zarządu PTR w powiecie kościerskim. Został odznaczony Krzyżem Zasługi oraz Me-

Poświadczenie o udziale Michała Gruby w Powstaniu Wielkopolskim i zasługach dla niepodległości wystawił ks. Bernard Łosiński, proboszcz parafii w Sierakowicach.

Za wybitne zasługi w pracy niepodległościowej i organizacyjnej / Kdt. baonu P.O.W./, werbowanie ochotników do powstań wlkp., dostarczanie broni i amunicji dla W.P. oraz przekroczenie linii demarkacyjnej i ochotnicze wstąpienie 24.VIII.1919r. do W.P.

Oprac. Anna Kołakowska
Projekt graf. Katarzyna Lisiecka
Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Gdańsku
Fot. WBH CAW; Anna Kołakowska

Świadectwo.

*Michał Gruba z Turdrowa (ur. 16.5.1886).
dobrze prowadził i w ruchu osobobdenia
Polski brał czynny udział jako komendant
Sprawy historyj.*

Sierakowice, dnia 18.6.20

*Ks. Łosiński prob.
par. 1.*

Glabisz

Glabisz
Płk.dypl.

Michał Gruba został zamordowany przez Niemców 9 listopada 1939 r. w Grzybowskim Młynie. Po wojnie jego ciało ekshumowano i pochowano na cmentarzu w Kościerzynie.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Gdańsku